

[330r]

Angelus ad aras
D. JOANNES NEPOMUCENUS

Pro theatro exhibitus a rudimentistis Neopragensibus
1729, 27. Maji

ARGUMENTUM

Joannes ut primum fari per aetatem potuit, formulam Sacrificio divino ministrandi exacte perdidicit. Eaque in usum deducta, ex oppidulo patrio ad Matris Divinae aedem sub Auroram quotidie excurrrens, sedulam angelico ministerio addixit operam. Ex P. Balbino, l. IV. Miscellaneorum.^a

PROLUSIO

Exhibet Joannis par Angelis ad aras ministerium.

Recitativus

Gen. Joannis: ^b	Qvae scena meis panditur oculis?
	Fallor, an aether terris junctus
	Servitia mortalibus obita
	Faedere sancto celebrare cupit?
5	Illinc propero, provolo, minimus
	Una ut Numen servus adorem.
Gen. Euchari: ^c	An famulari flagitas aris?
Gen. Joannis:	Sic est, mea tu sensa profaris.
Gen. Euchari:	Ast indignum genus humanum
10	Tanto obsequio sese reddit,
	Dum mente vaga tepidaque nimis
	Angelica servitia pendit.

^a Balbinus: *Bohemia Sancta*, s. 95–96, citace viz synopse, pozn. b.

^b *Gen. Joannis* = *Genius Joannis*.

^c *Gen. Euchari* = *Genius Euchari*.

Aria

15 Hic Aula Regis Angelum^d
 Mortalibus patescit.
 Auditur isthic, pauperum
 In orbe qvi gemiscit.
 Verum talenta qvispam
 Haud digna fert petenti,
 20 Dum qvilibet fert impiam
 Mentem Deo potenti.
 Si forte Numen alloqvi
 Mortalium qvis optat,
 Una tamen tunc colloqvi
 Notis suis praeoptat.
 25 Nunc animus orbis extima
 Percursat inqvietus,
 Nunc oculus aedis intima
 Scrutatur immodestus.

Recitativus

30 Gen. Joannis: Indigna Deo cerne obseqvia.
 Ah! Siccine mundus desipiat,
 Ut Regi servire refugiat?
 Ecce paratum me pronumqve.

Aria

35 Deo ministrando Choros
 Sectabor Angelorum
 Simulqve Caelitum modos
 Imitabor Aulicorum.
 Gen. Euchari: Haec dicta sunt tantum modo,
 Vix forte agenda posthac.
 Gen. Joannis: Haec dicta sunt a me modo,
 40 Jugiter agenda posthac.
 Gen. Euchari: Numquid futurus es vigil
 Arae sacrae minister?
 Gen. Joannis: Ero.
 Gen. Euchari: Modestus?
 Gen. Joannis: Ero.
 Gen. Euchari: Pius?
 Gen. Joannis: Ero.

^d *Angelum*, z důvodu metriky a rýmu arch. tvar gen. pl., klas. *Angelorum* (v rkp. je arch. tvar naznačený přízvukem *Angelûm*); podobně viz v. 753.

Gen. Euchari: Deoque mente
 45 Praesens?
 Gen. Joannis: Ero omne, qvod petis,
 Ero favente Caelo.

Recitativus

Gen. Euchari: Jam dignas virtutes tanto
 Munere dederas, proin Angelicis
 Jungitor^e Aulicis.

[330v]

INDUCTIO I.

Eucharus Joannem Eucharisticum subinde ominatus ad aras ministrum, eidem sacri ministerii formulam tradit.

50 Joannes:^f Vos aestuanter mentis accensae faces,
 Ardet, juge^g caelici exurant fibras
 Pectoris amores. Qvaeqve concessa est mihi
 Animi facultas, omnis adamati Dei
 Sit haec odoris victima cremanda ignibus.
 55 Reserare imum cordis et primas sacro
 Aetheris ad auras impetu defer preces.
 Nunqvam decebit, citius ut Titan suos
 Progerminare hoc aethere nitores qveat,
 Flammata Caelis vota qvam inferret cliens
 60 Daretqve solitas Numini laudes, preces.
 Istud benefica, mille qvam basiis colo,
 Patris requirit dextra. Tutu eqvidem novis,
 Si nota sileo, gratiis multum Tuum
 Dignata servum es, faucibus qvando ossei
 65 Monstri revulsum pristinae voti reum
 Vitae dedisti nuper. Et rursus modo
 Astris abactis lumine incolumem beas
 Phoebi intuendo. Numen! Ah, qvantum sacri
 Amoris ardet ignibus pectus meum!

^e *Jungitor*, 2. sg. imperat. II. pas.; podobně viz dep. sloveso *fungitor* (v. 131).

^f *Joannes* = *Joannes Nepomucenus*.

^g *Juge*, adv. od adj. 3. dekl. *jugis*, e, klas. *jugiter* (v. 40); *juge* viz také v. 665, podobně *segne* (v. 144), *perenne* (v. 163), příp. nepr. *maje*, klas. *magis* (v. 196).

- 70 O, si daretur modo sacras alacri pede
 Properare ad aedes, inibi velato Deo
 Praecordia ardens panderem. Precibus tamen
 Curator urgendus erit, ignaro pedi
 Ducem se itineris forte praebebit. Gravi
- 75 Autem sopitus Morpheo est, clausas dabit
 Aures petenti. At esse tentandum jubent
 Numinis amores. Amphilon! Stertit, neque
 Signum audientis aliquod accepi. Amphilon!
 Qvis Amphilonem?
- Amphilon:
 Joannes: Cura Joannem premit.
- 80 Amphilon: An Phoebe requiem debitam membris tulit?
 Joannes: Satis fruebar Morpheo, qvae isthuc^h pedem
 Inferre memet jusserant, aliud petunt.
- Amphilon:
 Joannes: Qvod istud?
 Aedes, qvibus adeundis ducem
 Te mihi dedisti, Numini sacrae, sui
- 85 Visendi in animo suscitaverunt rogos.
 Amphilon: Numqvid volabis illico?
 Joannes: Hoc votum meum est.
 Amphilon: Id frustra, clausas templi adhuc fores tenent.
 Illud videndi tempore statuto tibi
 Copia patebit.
- Joannes: Ergo frustrata prece
- 90 Orationis pristinam sedem petam.
 Inibi calenti mente sacratas Deo
 Scrutabor aedes Caelitesqve animo pie
 Venerabor.
- [331r]
- Eucharus 2: Ergone Eucharus nondum tuis
 Obvenit oculis?
- Eucharus 3: Non.
- Eucharus 4: Mihi haud visus fuit.
- 95 Eucharus 2: Numqvid sub ipsas excitae Aurorae faces
 Sacros ad aras jussit ornatus geri?
 Eucharus 3: Haec jussa fuerant, me tamen ratio latet
 Absentiae ejus.

73 ignaro] ignato AA.

^h Doložený je pouze tvar *istuc* – tam; *isthuc* vytvořeno zřejmě analogicky podle *isthac*, *isthic*.

- Eucharus 4: Ast modo optatus venit.
 Eucharus 2: Ubi moraris, Euchare? En Mystesⁱ sacras
 100 Expectat aras.
 Eucharus 1: Laudo vigilantem Angelum.
 Sed numquid ut sublimis est erga genus
 Mortale bonitas Numinis, testes cupit
 Mysterii homines atqve Sacrificii jubet
 105 Esse administros? At licet fesso pede
 Transcursitarim^j compita, haud ullum tamen
 Reperire valui, digna qui officio gerat
 Tanto talenta. Negligunt summum bonum
 Pleriqve stertunt, caelicas postqvam decet
 110 Seqvi vigilias. Phosphorum si fors vident,
 Id tempus aliis distrahunt longe viis,
 Meridiei destinant horam Sacris
 Curta audiendis aure. Num vobis lubet
 Id experiri?
 Omnes: In jussa tua ferimur.
 Eucharus 2: Petre!
 Aemulus 1: Qvis me?
 Eucharus 2: Minister protinus ad aras veni.
 115 Aemulus 1: Media venire nocte debueras. Abi!
 Eucharus 3: Qvorsum? Minister potius altari advola
 Venare Caeli gratias.
 Ven[ator]:^k Sunt, qvae volant
 Per aëra poli gratiae, has cupiam. Vale.
 Eucharus 4: At tu obsequevis exhibito ad aras vices.
 120 Pisc[ator]:^l Solemniori has reddere svevi die.
 Eucharus 5: Forsitan hic aris esse ab obsequiis nolet?
 Mech[anicus]:^m Quid repetis aras? Numquid instantes mihi
 Vides labores? Iste supplebit vices.
 Eucharus 1: Abjectiona nempe praebentur Deo.
 125 Hicne est ad aras Angelus? Sed quis meis
 Oculis puellus obviat? Totus Deo

ⁱ Převažuje tvar nom. sg. *Mysta*, pouze zde řec. tvar *Mystes*, zřejmě kvůli metrické délce.

^j *Transcursitarim*, stažený tvar za *transcursitaverim* (v rkp. je stažený tvar obvykle naznačený přízvukem *Transcursitārim*); podobně viz *servisti* (v. 133), *nōsti* (v. 167, 721), *fascinasse* (v. 202), *turbassem* (v. 227), *occupārit* (v. 496), *praepedisti* (v. 501), *patrāsse* (v. 511).

^k *Venator* rozepsáno podle kontextu a předchozí repliky (v. 116–117).

^l *Piscator* rozepsáno podle kontextu.

^m *Mechanicus* rozepsáno podle kontextu.

- Vix luce facta junctus est, vigilans erit
Angelus ad aras. Parvule!
- Joannes: Ah, quaeso sine
Dulcore Caeli perfrui.
- Eucharus 1: Mentem fave
- 130 Et dulciora caelitus capies bona.
Veni, ministri fungitor ad aras vice.
- Joannes: Ignota loqueris.
- Eucharus [1]: Nuspiam Mystae sacro
Servisti ad aras?
- Joannes: Nuspiam. Cum etenim mihi
Fandi est potestas vix data,ⁿ haud novi probe
- 135 Responsa ferre. Formulam ignaro fave
Et vigilem ad aras spondeo ministrum facis.
- Eucharus 1: Istud lubenter faxo.^o Huic operam proin
Da diligenter, usque dum invisam tuos
Rursus Penates.
- Joannes: Gaudio memet beas.

[331v]

INDUCTIO II.

*Qvam^p aemulus, praemiola a ministerio conferri solita sibi ereptum iri submetuens,
clam tollit. Eandem et ipse inter sociorum plausus amittit.*

- 140 Aemulus 1: Semel soluta corporis fessi qvies
Non illico redit. Morpheus dotes fere
Similes adeptus fontium est,^q gracilis qvibus
Facies qvieto est Jove, sed amissam semel
Turbante dextra gratiam segne induunt.
- 145 Et en cupitos Eucharus inique abstulit
Somni favores, qvos reversuros mihi
Promitto frustra. Nunc ei primum meus
Placere caepit in ministrando modus,
Servire postquam plurimi altari negant.
- 150 Sed et ego solitas inibi non ultra traham
Moras, peramplis obsequia donis petam
Mihi rependi.

132 Mystae] Mystrae AA.

ⁿ Cf. Vergilius, Aeneis 1,520; 11,248 (*Data est copia fandi*); zde ve významu „schopnost mluvit“ (viz *argumentum*).

^o *Faxo*, arch. tvar 1. sg. fut. II., klas. *fecero*; podobně viz v. 542.

^p Tj. *formulam*, viz úvod k první scéně, který v synopsi bezprostředně předchází tomuto textu.

^q Ve spojení *dotes similes fontium* užit gen. ve významu podobnosti úplné.

- Cura quae incumbit tibi,
 Ut adeo celeri provoles isthac pede?
 Sartoris officina visenda est mihi.
- 155 Servus:
 Aemulus 1: Qvare?
 Servus: Nova vestimenta Joanni jubet
 Parare mater in modum tunicae.
- Aemulus 1: Deo
 Rursus dicatum veste votiva induent,
 Istud profecto sanctuli ingenio placet.
 Congratulantis indicia mentis dare
 160 Memet decebit.
- Vive, Joannes. Tibi
 Favore patris gaudeo rursus novam
 Venisse vestem. Nonne votiva induet?
 Joannes: Sic est, perenne, si dabitur, humeris meis
 Gestanda.
- Aemulus 1: At edic, cujus imitari volet
 165 Vestis figuram?
 Joannes: Qvali adornari soles
 Aris minister.
- Aemulus 1: Numquid apprime dare
 Responsa nosti?
 Joannes: Nunc ea memoriae imprimo
 Menteqve revolve.
- Aemulus 1: Qvis tibi normam dedit?
 Joannes: Cui Sacrorum est cura commissa, Eucharus.
 170 Aemulus 1: Eucharus?
 Joannes: Is ipse.
- Servus: Nate!
 Joannes: Quid mater jubet?
 Servus: Ut debita tibi vestis obveniat, prius
 Es metiendus.
- Joannes: Obseqvor jussis lubens.
 Aemulus 1: Me cura pariter avocat. Vive interim!

- 175 De stamine etiam serici tunicam para,
Haud tamen ad aras servies. Ecce, Eucharo
Jam displicere videor! En, quantum meo
Vulnus parabat animo! At id certum sciat,
Nec me, nec illum cernet altari obsequi,
Nisi decoris obsequia donis emat.
- 180 Aemulus 2: Utinam Phanellus obvius nobis foret,^r
Eqvidem dolendi gratulandique ansulam
[332r] Nancisceretur. Utique gauderet probe
Adeo fuisse conditam a nobis stropham,
Quando ut peramplas a ministrando ferat
- 185 Largitiones Mysta, consulto aedibus
Statuimus abstinere divinis. Nimis
Vero Phanellus segnis est, etenim dies
Jam tertia abiit et tamen nondum obsequi
Aris placebat. Interim large mihi
- 190 Vobisque data sunt munera. Id dure feret
Eqvidem Phanellus.
- Aemulus 3: Dives est auro mihi
Imago, certe lippient tanto obruti
Oculi nitore.
- Aemulus 4: Sed artifex istam scidit
Dextera. Proinde largius pretium exigit.
- 195 Aemulus 2: Hae jam exolescunt. Hic vide Appellis manum.
Numquid maje tibi placet?
- Aemulus 3: At est omni carens
Auri nitore. Conspicito rursus meam.
- Aemulus 4: Non omne, quod splendescit, esse aurum puta.^s
- Aemulus 5: Contentiones frustra de grato magis
- 200 Munere movetis, simile vix ullus meo
Fuerat adeptus. Quid etenim prodest mihi
Fuco coloris fascinasse oculos, ego
Stomacho latranti dum satisfacio, optima
Legisse memet dona non vane arbitror.
- 205 Aemulus 2: Curas profecto tu anxias buccae geris.
Id si placeret, offeram dulci modo

193 istam] astam AA.

^r Foret, conj. imperf., obvykle *esset*; podobně viz v. 553, 584, 590.

^s Cf. Walther 15 978: *Ne credas aurum, quidquid resplendet ut aurum*. Viz Kuťáková, E. – Marek, V. – Zachová, J.: *Moudrost věků. Lexikon latinských výroků, přísloví a rčení*. 4. vyd., LEDA, Praha 2002, N 38, s. 256.

- Haec dona matri, mella saccharaqve illico
Fluent.
- 210 Aemulus 5: Et istis crastino memet die
Cernes potitum. Candida id certum facit
Promissio viri.
- Aemulus 4: Pollicitus aeqve mihi est.
- Aemulus 1: Sperate multum, grande capietis nihil.
Aemulus 2: Bene numquid isthunc invidum dixi fore?
Qvis ista nobis praeripiat? Illud quidem
A te futurum non opinamur.
- 215 Aemulus 1: Licet
Non ego, sed alius ista praeripiet.
- Aemulus 3: Librum
Ei negabo.
- Aemulus 1: At appetent ejus pia
Obsequia Mystae. Sanctulus qvippe est, amat
Oculos modeste claudere et junctas manus
Elevat ad aras. Multa quid demum loqvar,
220 Manibus eorum pene portatur modo.
- Aemulus 2: Qvis ergo?
Aemulus 1: Novistine Joannem?
Aemulus 4: Dare
Responsa nescit.
- Aemulus 1: Eucharus normam dedit
Arae obsequendi, sedule hanc menti imprimit.
- 225 Aemulus 5: Haec vera sunt? Tum perdit plane sumus.
Aemulus 1: Solvite timores. Id quidem certe actui
Datum fuisset, Euchari intentum nisi
Turbassem.
- Aemulus 5: Itane?
Aemulus 1: Nec certius quidquam puta.
Aemulus 2: Id quaeso in actum qvi redelegisti?
Aemulus 1: Abstuli
Obsequii ad aras formulam.
- 230 Aemulus 3: Factum bonum.
Aemulus 1: Haec numquid est?
Aemulus 3: Est Euchari.

Aemulus 1: Laete diem
 Proin hodiernum transigi a nobis decet,
 Cras cernere licet Eucharum lusum dolo.
 Ego choreis laetitiae initium dabo.

[332v]

INDUCTIO III.

Eucharus concessae formulae a Joanne rationem exposcit, qva non deprehensa, aliorum in ministerio incuriam reprehendit et deinceps formulae recuperandae spem facit.

235	Codrus 1:	O misera vitae portio, qvam solum alunt Tristissima famis pabula et durus foveat Mendicitatis bolus. Assiduo vias Percurso stipem corrogans, verum duos Vixdum cruciferos colligo et drachmas duas. Tam liberalis hominibus nunc mens inest.
240	Codrus 2:	Ergo tu adhucdum murmuras? Temet satis Caepisse gratus autuma, haud obolus meae Obvenit arcae.
	Codrus 3:	Singulis forte invidet Fortuna, junctim facito lustramus domos, Meliora cives adferent.
245	Codrus 1:	Istud lubens.
	Codrus 2:	Et ecce, Caeli protinus votis favent. Quid charta praesens continet? Nummos reor.
	Codrus 3:	Vacua est.
	Codrus 2:	Mendicando praeclarum feret Juvamen, etenim filio offerri potest, Hic excitabit muneri dando patrem.
250	Joannes:	Ubi formula?
	Sophenus:	Isto conditam certe scio Loco fuisse, nec tamen signum illius

241 obolus] obulus AA.

- 255 Aliqvod reperio. Famulus hanc forte abdidit,
Cui cubilis cura purgandi data est.
Salande! Qvorsum posueras isthic loci
Chartam jacentem?
- Servus: Nec pedem cellae intuli.
Sophenus: Verendo numqvíd destinabare?^t
Servus: Alteri
Haec cura venit.
Sophenus: Hunc igitur ocyus cita.
- Eucharus 2: Numqvíd videndus Eucharí nobis cliens
Est nuper invitatus?
- 260 Eucharus 1: Ut dixi, gradi
Eo locorum destinatum habeo, dabit
Solatia obseqviosus altari cliens.
- Joannes: Propinqvat Eucharus.
Eucharus 1: Ubi Joannes?
Joannes: Meae
Ignosce culpae.
Eucharus [1]: Qvae illa? Fors nondum tuae est
Impressa menti norma? Non ideo angere.
- 265 Sophenus: Majus clientem cruciat.
Eucharus [1]: Id nobis refer,
Dabimus medelam.
Sophenus: Forma, qvam dederas, neqvít
Domo reperiri.
Eucharus [1]: Perdita est?
Sophenus: Istud qvidem
Ignoro.
Eucharus 1: Sic concessa, Joannes, tibi
Curae sacrati formula obseqvii fuit.
270 An aemulari vulgus altari obseqvi
271a Renuens volebas?

Cantus^u

Haec nunc mortalium menti data maxima plurimum
Viget, ut vanitati serviant.
Qvod mundus poscit, id sedule discit.
Servire Numini indecens obseqvium putat.

254 Salande] Salande *vel* Selande AA.

^t *Destinabare*, arch. tvar 2. sg. ind. imperf. pas., klas. *destinabaris*.

^u *Cantus* (zpěv) je vložen do v. 271, aniž by porušil jeho metrum.

- 271b Joannes: Possibile factu id putem,
Homines ad aras obseqvi renuant? Mihi
Id solum in animo postea futurum tene,
Esse ut minister dignus altari qveam.
- [333r] Eucharus 1: Sic? Aliud arae pignus amissum probat.
Sophenus: Non innocenti supplico causam imputa.
Ad jussa matris provolans, vernam suo
Liquit cubili, cura verendi cui
Commissa fuerat.^v Forte is ignoto schedam
- 280 Loco reposuit. Si patet menti tuae,
Qvaeso hunc benignus indica et ad aras volat.
- Eucharus [1]: Est primus ardor, plura qvaeruntur. Cibis
Hic Angelorum est, Angelos servos petit.
- Joannes: Hos si aemulari Numinis dederat favor
- 285 Hominibus, adsum pronus, ignarum doce.
- Eucharus [1]: Non nauseabis obseqvia longis moris
Protracta?
- Joannes: Constans ero.
- Eucharus [1]: Freqvens autem tibi
Fors displicebit.
- Joannes: Millies arae obseqvi
Placebit.
- Eucharus [1]: Animus nonne fraenari potest
- 290 A cogitando vana?
- Joannes: Deus animo unice
Insidet.
- Eucharus [1]: At elevata fortassis diu
Dextera fatiscet?
- Joannes: Sic Dei auxilium modo
Supplico.
- Eucharus [1]: Vagantes aede sacra oculos sines?
- Joannes: Horum scopus erit abditus in ara Deus.
- 295 Eucharus [1]: Precibus triumphas Eucharum, servi proin
Minister ad aras sedulus, normam modo
Inqvire, sponte dexterae obveniet tuae.

^v *Commissa fuerat*, neklas. složený slovesný tvar, klas. *commissa erat*; viz také v. 479 a dále *concessa fuit* (v. 268–269), *nactus fuit* (v. 84), *raptam fuisse* (v. 491), *traditam fuisse* (v. 493–494), *addictum fuisse* (v. 512–513), *svasa fuerant* (v. 574), *usus fui* (v. 707–708).

INDUCTIO IV.

Imo optate repertam^w Joannes sedule perdiscit, et probata angelice ministrandi peritia, in ecclesiam excurrendi facultatem obtinet.

- Codrus 1: Nil denique juvat, sive mendici simul,
Sive seorsim^x simus, haud eqvidem meum
300 Benigniora munera locellum gravant.
- Codrus 2: Ne tu diebus integris auri meae
Obmurmurabis.
- Codrus 3: Patere tantisper. Venit
Fortuna melior. Oppidum hoc Nepomuk probis
Plenum et munificis esse celebratur viris.
305 Stipem rogando hoc deligere numquid placet?
- Codrus 1: Sit iste, qvo me gaudeas socio, locus
Ultimus.
- Pinc[erna]:^y Abigite Laribus e nostris vagos,
Ut non rapinis gaudio officiant domus!
- Codrus 2: Homines beneficos scommata perample ferunt.
310 Codrus 3: Prae gaudio actum est. Non adhuc animum abjice,
Silentium hic est, incolas sanctos probat.
- Servus: Ignoscite, domi nullus est, stipem optimam
Ferretis alias.
- Codrus 3: Est bona voluntas.
Codrus 2: Nihil
Autem juvatur bursa.
- Dominus: Generosi pedem
315 Tenete Domini! Vester in studiis patet
Vehemens mihi labor, siquidem vobis frequens
Sodalis aderam. Muneribus amplis proin
Vos sublevandos censui. Capite.
- Codrus 3: Octuplum
Domino rependat Numen.
- 320 An manibus tuis
Obvenit eleemosyna?

302 Codrus 3] Con. 3. AA.

^w Tj. *formulam*, v návaznosti na úvod ke třetí scéně; podobně viz úvod ke druhé scéně.

^x Doložený je pouze tvar *seorsum* – zvlášť, odděleně; *seorsim* zřejmě sekundárně vytvořené adverbium.

^y *Pincerna* rozepsáno podle kontextu; žebráci se zřejmě přiblížili k hostinci.

- Codrus 2: Vacuatam tenent
Chartam. Prehendit Harphadax nummos Dea
Favente. Subito, qvanta praebuerit, refer.
- Codrus 1: Vacuam prehendi chartulam, saccum illico
Tu pande, jactos ibi geris nummos.
- Codrus 2: Eram
[333v] Praefatus ante, munerum accepi nihil.
Tibi ergo totum obtigerat.
- Codrus 3: Obolum qvidem
Non numeravi.
- Codrus 2: Sacco at inclusum geris.
- Codrus 3: Si possiderem, sine mora vestris darem
Oculis videndum.
- Codrus 2: Comprimito mendax labrum!
330 Numqvid deorsum largior stipes^z fuit
Submissa?
- Codrus 3: Sic est. Igitur indubie manu
Vestra tenetur praeda, cum ne obolus qvidem
Mihi obtigisset.
- Codrus 2: Furta sunt perqvam tibi
335 Domestica, istud est patens, sacco tenes
Tu largitatem.
- Codrus 3: Credito tandem mihi,
Non teneo. Tu vel Harphadax stipem abstulit.
- Codrus 1: Saccos per omnes qvaerito, ne obolum qvidem
Ibi deprehendes.
- Codrus 3: Sed ratio certum facit...
- Codrus 2: ...te sustulisse.
- Codrus 3: Non tuli. Numqvid dator
340 „Accipite stipem“ dixit? Hanc igitur dedit
Non mihi, proinde est evidens vobis.
- Codrus 2: Tace!
- Codrus 3: Vos abstulistis.
- Codrus 2: Tu prehendisti. Exime
Stipem et jocuri desine, hanc alias dabis
Verbere coactus.

337 obolum] obulum AA.

^z *Stipes* – obvyklý tvar nom. sg. *stips*, ale pak by verš nebyl po metrické stránce korektní. Metrickému měření verše by odpovídal méně užívaný tvar *stipis*.

- 345 Codrus 3: Verbera minaris mihi
Jam stipe rapta, furcifer. Trucz. Trucz.^{aa} Feri!
- Jud[ex] men..^{bb} Qvis hic tumultus?!
Codrus 2: Raptor hic stipem abstulit
Submissam ab Hero.
- Jud[ex] men.: Simplicem te adeo fore
Non autumabam. Charta continuit nihil.
- 350 Codrus 3: Deceptionis argues Dominum tuum?
Fuerit id ipsum. Frustra rixati sumus.
- Codrus 1: Istine cives sint probi?
Codrus 3: Hos solum Lares
Adhuc petamus. Sunt probi et sancti viri
Mansio.
- 355 Joannes: Benigne genitor, Irorum trias
Stat ante fores. Stipe mendicos juva.
Pater: Cura miserorum, qvam geris, fili, mihi
Probatur, etenim doctus eloquio Dei
Abire nunquam pauperes vacua sinam
Manu. Cape.
- 360 Joannes: Istud dat genitor, aliquod qvoque
Ego superaddam. Similam et argentum dabo,
Charae parentis dona.
- Codr. omnes:^{cc} Genitori, tibi
Matriqve summas referimus grates.
- Codrus 3: Huic
Arae obsequendi formulam inventam dabo.
- Codrus 2: Probus meretur.
Codrus 3: Parvule! Obsequium tuum
Remuneramur.
- 365 Joannes: Quid video? Norma Euchari est!
Sophenus: Est Euchari eqvidem.
Joannes: Mater! Ah dulcis pater!
Pater: Quid adeo, nate, gestis?
Sophenus: Irorum trias,
Qveis^{dd} dona data sunt, parvulo normam Euchari
Dedere rursum.
- Pater: Est ipsa.

^{aa} *Trucz* by vzhledem k výrazu *furcifer* mohlo souviset se slovesem *trucido* – pobít, zabít; podobně i následující imperativ *feri* – bij (ho). Připomíná však i český imperativ „tluč!“.

^{bb} *Jud[ex] men.* = *Judex mendicorum*, rozepsáno podle kontextu.

^{cc} *Codr. omnes* = *Codri omnes*.

^{dd} *Qveis*, arch. tvar dat. nebo abl. pl., klas. *qvibus*; podobně viz v. 393, 675, 725.

- Sophenus: Fortasse Eucharus
Is ipse fuerat, diligit natum, scio.
- 370 Alios et alios induit vultus amor.
- Joannes: Ille revocari si poterit ocyus, volo,
Sed nullus isthac graditur. Facito, omnium
Dilecte, mihi da reliqua discendi moram.
- Coc[us]:^{ee} En jam parata, quae jubet medicus tibi
[334r] Sumenda mane fercula, ut fractum
Robur morbo recipias.
- Joannes: Abstine. Jussit quidem,
Sed si necesse est, membra jam firmum valent.
- Servus [1]: Scholas petentes te socii adoptant tui.
- Joannes: Nondum instat abitus hora.
- Servus 2: Joannes, vocat
380 Te chara mater, artifex quippe attulit
Tunicam paratam.
- Joannes: Jussa me semper decet
Audire matris.
- Discipulus 1: Nempe perpetuo novis
Nostrum Magister verticem jussis gravat.
385 Arae obsequendi norma discenda est mihi,
At non ego istis esse me natum reor.
Serviat ad aras alius, hinc horum nihil
Memoria caepit.
- Discipulus 2: Is meus sensus fuit.
Haec ut quid animis imprimam, altari obsequi
Me nemo cernet.
- Discipulus 1: Attamen scire exigit
390 Magister. Instat hora jam adeundae scholae,
Vae mihi tibi que.
- Discipulus 2: Non petam ludum.
- Discipulus 1: Domi
Poenas subibis. Contice, ludus patet.
- Magister: Qveis norma discenda fuit obsequii sacri
Ad aram,^{ff} an omnes hanc suis animis tenent?
395 Eccur tacetis singuli? Nemo sciat?
Serotini aliquid advenae haud equidem scient,
Inscitia genis proditur. Pariter tacent.

390 hora] horae AA.

^{ee} *Cocus* rozepsáno podle kontextu, Janovi zřejmě připravil jídlo kuchař.

^{ff} Ak. sg. *aram* užít pouze na tomto místě zřejmě z metrických důvodů, jinak vždy ak. pl. *aras*.

- 400 Ergone cuncti fugitis obsequium Dei,
Cui Angelorum semper exoptant Chori
Esse administri? Desidia tanta impigris
Poenis luenda est.
- Eucharus 2: Vivito, virorum optime.
Aris ministrum postulaturus tuos
Advenio in aedes.
- Magister: Desides isti mea
Mandata contempsere, nam nullus suo
405 Impressit animo formulam.
- Eucharus 2: In teneris adhuc
Obsequia Summi spernitis ad aras Dei?
Signum bonae istud indolis nunquam fuit.
Ludo scholari nonne Joannes adest?
- Magister: Taciturnus isthic considet.
- 410 Eucharus 2: Quid si probet
Hic se capacem?
- Magister: Formulam nondum sua
Manu prehendit.
- Eucharus [2]: Eucharus at istam dedit.
Parvule! Ministri numquid officium potes
Subire ad aras?
- Joannes: Ista sufficiunt mihi
415 Discenda nuper, quae Eucharus dederat? Fave
Et propero ad aras.
- Eucharus 2: Haec tuo jam animo tenes?
- Joannes: Probare libeat.
- Eucharus 2: At at exacte modum
Vix obsequendi noveris.
- Joannes: Et hunc, si lubet,
Enuntiabo. Debito primum imbuam
Mentem apparatu. Codicem sacrum dein
420 Tenens ad aras ibo. Tum flexo genu
Deum reveritus, hunc suo ponam loco.
- Eucharus [2]: Haec gnarus adfers. Numini vero hostiam
Mysta offerente, quid esse faciendum putas?
- [334v] Joannes: Primo merum atque dein aquam Mystae dabo.
- 425 Eucharus 2: Populo videndum quando monstrabit Deum,
Quid ages?
- Joannes: Sono istud publice terno indico.
- Eucharus 2: Quae vero servanda tibi perpetuo autumas?

^{ff} Ak. sg. *aram* užit pouze na tomto místě zřejmě z metrických důvodů, jinak vždy ak. pl. *aras*.

- 430 Joannes: Flecto modestus, elevo in Caelum manus.
 Eucharus 2: Responsa tanto te ministerio probant
 Dignum. Magister, igitur hunc nostras fave
 Servire ad aras.
- Magister: Commodo cunctos^{gg} lubens.
 Eucharus 2: At qvos ineptos deses ingenium facit,
 Joannis illi exempla condiscant seqvi,
 Servire Sacris ardeant.
- 435 Sophenus: Me una peto
 Assume, qvippe semper ejusdem fui
 Socius volente patre.
- Eucharus [2]: Si flagitas, veni.
 Sophenus: Concedito tamen, certior nondum pater
 Viae est rogandus. Illico seqvemur.
- Eucharus [2]: Patris
 Reverentia istud exigit.
- 440 Sophenus: Dulcis pater!
 Feliciori sorte legerat natum Eucharus
 Ministrum ad aras meqve ei comitem dedit.
 Tu proin in aedes progredi sacras fave.
- Curat[or]:^{hh} At qvas petetis?
 Sophenus: Urbe distantes sacras
 Dei Parenti.
- 445 Curat[or]: Prohibeo id, longum est iter.
 Non tanto itineri pristina fessus lue
 Natus tenellus sufficit.
- Pater: Postqvam Deus
 Deligit ad aras obseqvi natum meum,
 Non refragari valeo. Servavit Polus
 A morte nuper, rursus incolumem dabit
- 450 Sibi servientem filium.
- Cur[ator]: Consilium meum
 Ergo rejicitur? Desero has aedes. Vale.
- Pater: Et tu proinde, nate, praefixam tibi
 Prosequere metam. Vivito ibi nostri memor,
 Benedictionis copiam supplex Dei
- 455 A Matre flagita.

449 nuper] neuper AA.

^{gg} Ak. pl. mask. *cunctos* užit namisto obvyklého neutr. *cuncta* zřejmě z metrických důvodů.

^{hh} *Curator* rozepsáno podle kontextu, viz též v. 73.

- Joannes: Repetit amor istud patris.
 Pater: Fomenta quaequam capito. Tu vero comes
 Fidelis esto.
 Sophenus: Veniet incolumis patri.
 Joannes: Pergo, viator, meta votorum est Deus.
 O, si daretur aedibus sacris frui.
 460a Sophenus: Haec est tenenda meta.

INDUCTIO V.

*Unde novos obices eidemⁱⁱ ponere frustra meditantur aemuli, quippe iuvante Eucharo
 Joannes copiam ministrandi nactus assiduus ad aras Angelus.*

- 460b Aemulus 2: Jam tempus prope est,
 Templum ut petamus. Gaudii campum Eucharus
 Dabit peramplum, quippe Joannem suum
 Spectando frustra suggeret visum fibris.
 Aemulus 1: Istud ego opinor, nesciens normam domum
 465 Sanctulus inhabitat patris.
 Discipulus 1: Heu scapulas meas!
 [335r] Lares paternos incolam potius, scholas
 Qvam post adirem.
 Discipulus 2: Vae genibus autem meis!
 Transigere ludi debui flectens moras.
 Aemulus 3: Sunt conscholares! Quid ita lacrymantes domum
 470 Petitis? Itinere quispiam vobis malus
 Fortasse nocuit?
 Discipulus 1: Lacrymis ansam dedit
 Ludi Magister, corpus affligens flagris.
 Aemulus 4: Horum quae origo fuerat?
 Discipulus 1: In ludum Eucharus
 Venit, ministrum pro aris rogans,
 475 At is inveniri non potuit. Igitur flagris
 Saevire Doctor caeperat.
 Aemulus 5: Rursum Eucharum
 Conspicite lusum. Sed probe factum est, petet
 Obsequia nostra. Nemo normam igitur sciit?
 Discipulus 2: Nemo nisi unus, formula nondum quidem
 480 Data a Magistro. Et iste Joannes erat.
 Aemulus 5: Quid falsa narras?

ⁱⁱ Tj. *Joanni*, navazuje na úvod ke čtvrté scéně, stejně jako adverbium *unde* na začátku věty.

- Discipulus 2: Vera sunt, templum pete
Et id videbis. Arte enim exhibita prius
Arae obsequendi publice, subito sacras
Eundi in aedes copiam nactus fuit.
- 485 Aemulus 4: Ingressus iter est?
Discipulus 1: Non dubito.
Aemulus 1: Non id quidem
Sat capio, qvi sit noster elusus dolus.
Joannis animo formulam impressam putem?
Non puto.
- Discipulus 1: Sed experiere.^{jj}
Aemulus 1: Jam vestras domos
Petite.
- 490 Mihi quidem certius quidquam nihil
Est, qvam me agente sanctulo normam Euchari
Raptam fuisse. Qvomodo hanc ergo sciat?
Et nonne nostra haec praeda retinetur manu?
Philinde! Curae traditam memini tuae
Fuisse.
- Aemulus 2: Sic est.
Aemulus 3: Exhibe hanc ergo palam.
- 495 Aemulus 2: Cordi gerebam proximam, sed qvem modo
Locum occuparit, nescio.
- Aemulus 4: Curae tuae
Commissa fuerat, illico hanc nobis refer.
- Aemulus 2: Vestigo pervestigo me totum, attamen
Normam misellus nullibi reperio.
- Aemulus 5: Vide,
500 Ignava qvam mens sit tibi! Technae viam
Sic praepedisti, qvando curandum fuit,
Ne perderetur praeda. Compertam modo
Nonnemo dederit sanctulo. Cerne exitium
Vecordis animi.
- Aemulus 3: Perditam forsán putas
505 Normam a Philindo? Ponito hanc mentem bonam,
Aliud ego reor. Nonne Joanni comes
Olim Philindus fuerat? Et adhucdum viget

482 exhibita] ex- falso del. AA.

495 Aemulus 2] Aem. 2. AA.

502 perderetur] perdetetur AA.

^{jj} *Experiere*, arch. tvar 2. sg. ind. fut. dep., klas. *experieris* (v rkp. je arch. tvar naznačený přízvukem *experière*); podobně viz *potière* (v. 678).

- Nexus hic amoris, sponte Joanni obtulit
Normam.
- 510 Aemulus 2: Tace, ne tu mihi impingas scelus.
Aemulus 3: Dudum probatum.
Aemulus 2: Provoco testem Polum
Nunquam patrasse me facinus adeo improbum.
Ut vero memet sanctulo addictum scias
Nunquam fuisse, suggero technas, quibus
[335v] Est abstrahendus, principem curam doli
515 In me recipio.
- Aemulus 1: Maxime in praesens quidem
Id cogitandum est. Qva putas possit via
Id perpetrari?
- Aemulus 2: Nempe Joannem insequi est
Necesse.
- Aemulus 3: Quid vero dein acturi sumus?
Aemulus 2: Ut ille normam possideat animo integre,
520 Difficile credam, hunc ergo tentandum reor.
- Aemulus 4: At suggere modum.
Aemulus 2: Paululum expecta, dabo.
Aemulus 5: Ultra morari non licet, quippe assequi
Nunquam poterimus sanctulum.
- Aemulus 2: Fessus lue
Adhuc nuperna est, difficile graditur. Proin
525 Ista exuenda vestis est primo omnibus,
Pariter et alios induere vultus decet.
Dein occupandum est proximum templo nemus,
Ibi meditati proferam scenam doli.
Namque vel adhucdum formulae ignarum, seu
530 Gnarum reperio. Si prius, vobis erit
Rapienda norma, si alterum, tum de via
Minis, periclis, et quod armabit dolus,
Erit abstrahendus.
- Aemulus 4: Apta cudisti, modo
Sors melior adsit.
- Eucharus 5: Tantane clienti meo
535 Petulantia paret? Saeviora etiam coquat,
Nunquam clientem deseram certe meum.
- Joannes: Sophene, cerne vineam ubertim botris
Turgere. Nempe Caelites patri favent,

	Sophenus:	Nunc jam via est Urgenda alacrius.
	Aemulus 4:	Nostra rei statu bono est, Technas secundant astra.
	Aemulus 5:	Narra modum.
570	Aemulus 4:	Petulans coloni turma Joannem via Detinuit, inde nemora nunc primum petit. Agite proinde, qvos struebamus dolos, Sunt exerendi. An vero Joannes sciat Responsa ad aras, resciet Fabius, nemus Idcirco oberrans. Svasa qvae fuerant prius, 575 Modo sunt agenda.
	Aemulus 5:	Currimus alacri pede.
	Sophenus:	Favente Caelo proximum templo nemus Ingredimur. Isto qvippe transcurso, domus Dei Parenti sacra luminibus patet. Sed quis puellus hic loci residet? Pium 580 Tractata manibus indicant. Vultus decor Plusquam colonum probat.
	Fabius:	Utique nunquam infimo Cespitem jacerem, stante Fortunae rota. Sed versa memet huc miseriarum improbe Abjecit. Ast haec facile laturus forem, 585 Aliud nisi animum premeret.
	Sophenus:	Id nobis refer.
	Fabius:	Aetate tenera plurimum assvevi Sacris, Igitur minister caeperam altari obsequi. Ast quando sortem hanc vivo, discendi dehinc 590 Mihi abrogata copia est. Eqvidem Sacris Obsequi aliquando congrua potestas foret, Dum templa adire mihi sub Auroram licet, Tunc qvippe solito copia ministri deest.
	Joannes:	Homines pigrescant obsequi altari?
	Sophenus:	Modo Autem cupisne caelico obsequio frui?
595	Fabius:	Id flagito unice.
	Joannes:	Normam Euchari Dabo petenti, memoria hanc totam tenet.

584 forem] fotem AA.

- Sophenus: Non reor agendum est Euchari ignaro, viam
Proinde relegens, hanc tibi pronus feret.
Qvis hic tumultus?
- 600 Fabius: Illico obtestor fuge,
Ne vita pereat. Esse nemus istud domum
Latrunculorum fama fert.
- Joannes: Servos Deus
Suos juvabit.
- Aemulus 1: Turba sociorum, advola!
Jam praeda manibus stringitur nostris.
- Sophenus: Heu
Me! Fugio! Cacos!
- 605 Joannes: Numen, oppressos juva!
Eucharus 1: Quid rabida servum Numinis turba impetis!
En, contumaces ut pedes animent fugae.
Ne metue caeptos prosequere calles, ego
Posthac Achates sum tibi futurus.
- Aemulus 5: Pudet!
Eucharus! Acerbum nomen!
- 610 Aemulus 4: Invisum Eucharum!
Mihi sicne textam praescidit telam doli?
O rem nefandam!
- Fabius: Causa levis eqvidem data est
Tibi conqverendi, damna ego reportor.
- Aemulus 5: Refer
Qvaenam.
- Fabius: Ad tumultum dum citus finxi fugam,
Trunco caducus laeseram impactum pedem.
- [336v] Aemulus 5: Inauspicata res tibi profecto accidit.
Fabius: Sed vindicanda. Consilii tandem mei
Spectate telam. Sine mora cuncti sacras
Petamus aedes. Codicem quisque occupet,
Ne maneat ullus sanctulo. Missa dein
620 Omni absoluta, poni in abstruso potest,
Cras recipiendus.
- Aemulus 4: Sanctulum Mystae petent.
Fabius: Tentare liceat.

597 ignaro] egnaro AA.

611 eqvidem] eqvidem AA, eqvidem *notam metri causa add. m2.*

616 Sed] Ved AA.

- Eucharus 5: Jam peragratum est nemus
 Numine favente. Sed tibi nondum patet
 Turba impetentum,^{ll} qvospiam lucri tenax
 625 Mens excitavit, ne a ministrando dari
 Praemiola solita forte praeripias.
- Joannes: Lucra
 Arae ministri qvaesitent?
- Eucharus [5]: Ista unice
 Qvandoqve spectant. Obsequia ferri Deo
 Non multum anhelant, spes ubi lucri deest.

Cantus

- Ubi lucra temporis desunt,
 Vix ulli Deo servi sunt.
 Haud puram Ejus Gratiam
 E tenellis qvis etiam
 Requirit unice.
- 630 Eucharus [5]: At te Angelorum gratuita semper seqvi
 Servitia decet.
- Joannes: Euchare, id certum tene,
 Ingens mihi lucrum est Numini posse obsequi.
- Sophenus: Fert potius una dona Joannes, botrum,
 Qvi pressus aris subministrabit merum.
- 635 Eucharus [5]: Haec munera placent Numini. Verum via
 Urgenda nunc est.
- Sophenus: Obvius nobis senex
 Fors indicabit, ecquid horai^{mm} sonet.
 Pium esse gesta comprobant. Redde obsecro
 Nos certiores, optime virorum, brevi
 640 Futura missa est?
- Paup[er]:ⁿⁿ Paululum expecta, illico
 Erit „ite, missa est“.
- Eucharus [5]: Sed alia forsan brevi
 Adhuc seqvetur?
- Paup[er]: Ultimo jamjam brevi
 Erit „ite, missa est“.

640 Paululum] Paulutum AA.

^{ll} *Impetentum*, gen. pl. subst. odvozeného od part. *impetens* (v rkp. je tento tvar naznačený přízvukem *impe-*
tentûm); podobně viz *negligentûm* (v. 660).

^{mm} *Horai*, arch. tvar gen. sg., klas. *horae*.

ⁿⁿ *Pauper* rozepsáno podle kontextu, v předchozí replice označen jako *senex* (viz v. 636).

- Joannes: Ergo frustratus mea
Spe gradior? Ultra haud obsequi Mystae datur.
- 645 Sophenus: Pericla itineris nosmet excusant Polo.
Joannes: Sed iter agendum est, Sospitatricem meam
Reverebor.
- Eucharus [5]: Omnis turba famulantum redit,
Esse Sacrificiis jam datum finem reor.
- Minister 1: Nobis molestus Eucharus nimium est, vice
650 Plerumque bina singulos aris jubet
Servire. Qvis ferat istud?
- Minister 2: Ac hodie quidem
Tam sera nobis tempora assignat.
- Minister 3: Mihi
Non plus redire, fecerit, quidquid volet,
Certum est.
- Minister 1: Nec aliud ego reor.
- Minister 3: Nostro genu
- 655 Eucharus [5]: Repetita toties obsequia nimium nocent.
Qvid, turba petulans, Euchari famam improbo
Lacerare tentas dente? Sic ergo sacris
Repetita Mystis obsequia non jam placent?
Tu postquam ad aras servulus flagitas fore,
660 Ne negligentum desides plantas premas.
[337r] Id moris esse plurimis certum tene,
Qvi dum vice una forsitan adessent Sacris,
His persolutis aede certatim migrant.

Cantus

Est manna Caelicum Deus, panis sub velo tectus.

Sed semel gustatum

Mox vulgus ingratum

Nauseat et fastidit.

- 665 Eucharus [5]: Sed Angelorum brevis adeo nunquam mora
Satiabit oculos, jube velato Deo
Servire cupiunt. Diligens istos proin
Imitere, certis calculis nunquam tua
Obsequia stringe.
- Joannes: Qvot dehinc Mystis mihi
Servire dabitur, servulus constans ero.

- 670 Eucharus [5]: Sed quid vocatos pro ministeriis adhuc
Vosmet qverimini? Nonne jam dudum ultimo
Mysteria geri caepta sunt?
- Minister 3: Qvae ordo habet,
Ita est. Clientes vero processus hospito
Isthic futuros asseruit hodie Eucharus,
675 Pro qveis litabit Numini Mysteria hostiam.
- Joannes: O me beatum! Sic igitur hodie obsequi
Sacris adhucdum mihi licet?
- Eucharus [5]: Voto tuo
Potiere.
- Joannes: Quantum gaudio pectus salit,
Dein Angelorum vigilias, flammam, lucra
680 Constantiamque sub ministrandum seqvar.
- Aemulus 2: Sacarii hilares ecce jam instamus loco.
Ast ne refellat ultimus nosmet dolus,
Interrogandum est, jamne Joannes prior
Tectum hoc subierit. Qvippe tardato pede
685 Si segiores adsumus, frustra egimus.
- Aemulus 3: Mihi faveto qvaeso qvaerendi moram.
- Aemulus 4: Non protrahendam longius.
- Aemulus 2: Nondum occupat
Sacrarium, aedes forte divinas tenet.
Obsecro videte sanctulum, quantum manus
690 Elevat in alta. Fecerit, quidquid volet,
Tamen obsequendi copiam nunquam expetet.
- Joannes: Numen, dulcisona quod me deposcere voce
Dignatum est, adsum servulus ecce Tuus!
Qvae Tua, spectante hoc Phoebo, servitia sumo,
695 Finem horum poterit nulla videre dies.
Pluribus haud animus vicibus fastidiet unquam
Servire altari, multiplicata placent.
Nec tamen obsequiis aliud deposco lucrari,
Lucrum grande Tui Gloria major erit.
- 700 Qvas demum angelicis novi virtutibus esse
Ingenytas dotes, has imitando colam.
- Aemulus 1: Numquid tu ad aras codicem ferre ambies?
Nimis te ineptum muneri tanto puta,
Redde huc volumen.
- Aemulus 5: Impetu tanto abstine,
705 Forte tibi, nane, dexteram cedam? Apage.

- Aemulus 3: Tune meliorem praeripis tunicam?
 Aemulus 4: Prior
 Hanc occupavi.
 Aemulus 3: Ast ego nunquid fui
 Hac semper usus?
 Aemulus 1: Codicem obtestor mihi
 [337v] Cede, nisi Furias excitas in te velis.
 710 Aemulus 5: Non cedo.
 Aemulus 3: Da, vel senties diras manus.
 Sacrist[anus]:^{oo} Heus turma nimium pervicax! Fores sacras
 Clamore tanto polluere non te pudet?
 Et vestimenta et codicem huc defer sacrum,
 Indigna tanto munere.
 715 Eucharus 1: Factum bene est,
 Ergone postquam servulum altari dolis
 Abstrahere non libuerat, id vestris modo
 Heu scandalosis improbe rursum artibus
 Tentare cupitis? Frustra, Joannes spei
 720 Melioris adfert copiam. Semper gere
 Animum paratum pro ministeriis Dei,
 Cui loquendum sit tibi, nosti, integre.
 Qvippe Angelorum Regis alloqvium petis
 Et mente non collectus accedas? Time
 Confussionis semitam. Hanc eqvidem, vide,
 725 Gradiuntur illi, cura qveis mente improba
 Seposita non est, Sacra posteaquam petunt.
 Deum alloqvuntur? Illico curis novis
 Oppressus animus alia meditari jubet,
 Jam Numen orat jamque vagabundus novos
 730 Percursat orbis.^{pp} Haecne reverentis Deum
 Indicia mentis sint? Ea irreverens erit
 Vel cogitare.
 Senex: Sacraria petendi mihi
 Jam tempus instat, qvo loco Summum alloqvi
 Caeliqve terraeqve Dominum misero datur
 735 Vermi. Proinde haud decet, ut alloqvium improbo
 Negotia ausa distrahant. Vobis erit

^{oo} *Sacristanus* rozepsáno podle kontextu.

^{pp} Cf. s árií Eucharova genia v prologu (v. 25–28).

- 740 Eucharus [1]: Templi ante fores delitescendum. Ingredi
 Animo paratum, liberum curis decet.
 Turba lege petulans, appropinquandum Deo
 Sic est. Clienti codicem sacrum meo
 Adfero, posthac sedulus ad aras erit
 Minister.
- Aemulus 1: Ignosce. Ecce, factorum pudet
 Pigetqve.
- Eucharus [1]: Frustra. Vosmet indignos agunt
 Delicta vestra, hunc sanctitas dignum facit.
- 745 Aemulus 2: Huic comministros esse nos saltem fave
 Jamqve meliores aemulatores facis
 Comitesqve ad aras.
- Joannes: Gratia rursum nova
 Servum beabis, hosce si socios faves.
 Decet apliorem Numini turmam obsequi.
- 750 Eucharus 1: Rursus triumphas Eucharum. Jam igitur data
 documenta seqvere et Angelus ad aras vola.

EPILOGUS

Joannem ad aras Angelum juventuti imitandum commendat.

Recitativus

En tibi, adolescentia, speculum,
 Qvo inspecto ministeria condiscas Angelum.

Aria

- 755 Assvesce Joannis seqvi
 Modestias ad aras
 Dotesqve disce consequi
 Deo Poloqve charas.
- Sic Angelis, sic Caelicis
 Par es futurus Aulicis.

O. A. M. D. G. et H. S. J. N.